

การจัดการการเปลี่ยนแปลง

เนื้อหา

การจัดการการเปลี่ยนแปลง.....	1
10.1 การดำเนินการเปลี่ยนแปลง Implementation of Change.....	1
10.2: การประเมินการเปลี่ยนแปลง (Assessment of Change).....	2
10.3: การเฝ้าติดตามผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง (Monitoring the Effects of Change)	4

10.1 การดำเนินการเปลี่ยนแปลง Implementation of Change

เมื่อมีการนำการเปลี่ยนแปลงมาปฏิบัติใช้ภายในพื้นที่ความรับผิดชอบ หรือเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงภายนอกพื้นที่ความรับผิดชอบซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภายในพื้นที่:

10.1.1 มีระบบที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อให้มั่นใจว่า ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมได้รับการระบุอย่างครบถ้วนแล้วหรือไม่?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.1.2 มีการมอบหมายหน้าที่ให้บุคคลที่เหมาะสม เป็นผู้รับผิดชอบดูแลเพื่อให้มั่นใจว่า การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมีความน่าพึงพอใจและเป็นไปตามเกณฑ์แล้วหรือไม่?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.1.3 นโยบายสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy) ได้รับการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขตามความจำเป็นแล้วหรือไม่?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.1.4 พนักงานทุกคนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ได้รับการแจ้งให้ทราบถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ตามมาแล้วหรือไม่?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.1.5 พนักงานทุกคนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ได้รับการฝึกอบรมซ้ำ (Re-trained) อย่างเหมาะสมแล้วหรือไม่?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

หมายเหตุ

10.1.1 การเปลี่ยนแปลงในการดำเนินธุรกิจย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตัวอย่างเช่น พนักงานใหม่ที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรม, การนำสารเคมี เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ใหม่ๆ เข้ามาใช้ รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรทั้งสิ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงภายนอกองค์กรจะครอบคลุมถึง การประกาศใช้กฎหมายใหม่, การค้นพบอันตรายด้านสิ่งแวดล้อมประเภทใหม่ๆ และการพัฒนาพื้นที่โดยรอบแนวเขตของสถานประกอบการ

ทั้งนี้ พนักงานที่รับผิดชอบในการระบุการเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกอาจเป็นคนละคนกัน ดังนั้น การสื่อสารในระดับสูง (High level of communication) ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้มั่นใจว่าการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งหมดจะถูกระบุได้อย่างครบถ้วน

10.1.2 เมื่อพบการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ แล้ว จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพื่อประเมินผลกระทบที่ตามมา เพื่อควบคุมผลกระทบเหล่านั้น และเพื่อติดตามความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยบุคคลที่เหมาะสมในการดำเนินการนี้ อาจรวมถึง ผู้ประสานงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Co-ordinator), ผู้จัดการโครงการ, ฝ่ายบริหาร หรือที่ปรึกษาจากภายนอก

10.1.3 การทบทวนนโยบายอาจมีความจำเป็น หากการเปลี่ยนแปลงนั้นส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์, การจัดโครงสร้างองค์กร หรือความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในนโยบายหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง

10.1.4 การเปลี่ยนแปลงอาจเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม (เช่น การนำระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น หรือระบบควบคุมการปล่อยมลพิษทางอากาศเข้ามาใช้) หรืออาจเป็นผลมาจากปัจจัยอื่นๆ (เช่น การจัดทำมีกะทำงานกลางคืนรูปแบบใหม่ หรือการเปิดเดินเครื่องจักรในโรงงานผลิตแห่งใหม่) การเปลี่ยนแปลงหลายๆ รูปแบบย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งควรแจ้งให้พนักงานทุกคนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนั้นได้รับทราบ ตัวอย่างเช่น การจัดทำกะทำงานกลางคืนรูปแบบใหม่อาจกำหนดให้ต้องปิดประตูและหน้าต่างของโรงงานไว้ตลอดเวลา เพื่อควบคุมมลพิษทางเสียงไม่ให้เล็ดลอดออกไปนอกพื้นที่ทำงาน

10.1.5 พนักงานทุกคนควรได้รับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่างานที่ได้รับมอบหมายนั้นจะสามารถปฏิบัติได้อย่างปลอดภัยและสอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedures) ใหม่ที่กำหนดขึ้น

10.2: การประเมินการเปลี่ยนแปลง (Assessment of Change)

10.2.1 มีมาตรการจัดการสำหรับการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของการเปลี่ยนแปลงที่เสนอ ก่อนที่จะมีการนำไปปฏิบัติใช้จริงแล้วหรือไม่?
[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

ในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของการเปลี่ยนแปลงที่เสนอ มีมาตรการจัดการสำหรับสิ่งเหล่านี้แล้วหรือไม่:

10.2.2 การทบทวนเอกสารอ้างอิงด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง?
[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.2.3 การขอรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง?
[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.2.4 การปรึกษาหารือร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ความรับผิดชอบ?
[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.2.5 การปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรหรือกลุ่มบุคคลในท้องถิ่น?
[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.2.6 การปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรระดับชาติ (และระดับสากล)?
[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.2.7 การปรึกษาหารือร่วมกับลูกค้า?
[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.2.8 ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อการประเมินอย่างเป็นทางการ?
[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.2.9 การประเมินผลกระทบทางการเงินในการปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายที่มีอยู่และกฎหมายที่เสนอใหม่?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

หมายเหตุ:

10.2.1 การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมนั้น รวมถึง พนักงานใหม่, การนำวิธีการทำงานใหม่ๆ มาใช้, การนำสารเคมีหรือวัตถุชนิดใหม่เข้ามาใช้, การเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์, ผลิตภัณฑ์ใหม่, วัตถุดิบใหม่, กฎหมายใหม่, การเปลี่ยนแปลงนโยบายของบริษัท และอื่นๆ การเปลี่ยนแปลงจะต้องได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษามาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับสูง จำเป็นต้องมีขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedures) เพื่อระบุการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้อง, ประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ตามมา, ควบคุมผลกระทบเหล่านั้น และติดตามความคืบหน้า ขั้นตอนการดำเนินงานควรครอบคลุมถึงการประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) อย่างเป็นทางการก่อนที่จะมีการตัดสินใจ ในกรณีที่เป็นการเสนอการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก เช่น การพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยบนที่ดินข้างเคียง สิ่งสำคัญคือจะต้องมีการจัดตั้งกลไกการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพพร้อมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ เพื่อให้มั่นใจว่าจะได้รับข้อมูลที่เพียงพอ และทำให้บุคคลเหล่านั้นได้รับทราบถึงความคิดเห็นและมุมมองของบริษัทด้วย

10.2.2 เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องจะรวมถึง สำเนากฎหมายและข้อบังคับต่างๆ, วารสารด้านสิ่งแวดล้อม และแนวปฏิบัติที่ดี (Codes of Practice)

10.2.3 คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญสามารถขอรับได้จาก ผู้เชี่ยวชาญภายในองค์กรเอง, ผู้ประสานงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Co-ordinator), กระทรวงสิ่งแวดล้อม (Department of the Environment), หน่วยงานบริหารงานด้านสุขภาพและความปลอดภัย (Health and Safety Executive), หน่วยงานอื่น ๆ ตามกฎหมาย เช่น สภาอนุรักษ์ธรรมชาติ (Nature Conservancy Council) และองค์การแม่น้ำแห่งชาติ (National Rivers Authority), ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ

10.2.4 การปรึกษาหารืออาจดำเนินการผ่าน การประชุมฝ่ายบริหาร, คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม, ตัวแทนพนักงาน และอื่นๆ

10.2.5 ตัวอย่างขององค์กรหรือกลุ่มบุคคลในท้องถิ่น ได้แก่ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น, กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเฉพาะทาง, กลุ่มผู้อยู่อาศัย/ชุมชนรอบข้าง, สมาคมธุรกิจ และอื่นๆ

10.2.6 ตัวอย่างเช่น สมาคมการค้า, สมาคมวิชาชีพ, กลุ่มสิ่งแวดล้อมระดับชาติ และคณะกรรมการยุโรป (European Commission)

10.2.7 การปรึกษาหารืออาจทำได้โดย การติดต่อโดยตรง, การวิจัยตลาด, การโฆษณาในสื่อสิ่งพิมพ์ทางการค้า และอื่นๆ

10.2.8 ตัวอย่างของการประเมินอย่างเป็นทางการจะรวมถึง การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment หรือ EIA), การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment), การประเมินวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์แบบตั้งแต่เกิดจนตาย (Cradle-to-grave Assessment), การตรวจสอบความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ (Product Safety Vetting), การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost Benefit Analysis)

10.2.9 ในการประเมินผลกระทบทางการเงินของการเปลี่ยนแปลง สิ่งสำคัญคือต้องพิจารณาทั้งในแง่ระยะยาวและระยะสั้น ตัวอย่างเช่น การยอมรับวัตถุดิบที่ราคาถูกกว่าแต่คุณภาพต่ำกว่า อาจช่วยประหยัดต้นทุนได้ในทันที แต่ต้นทุนที่ประหยัดได้นี้ อาจถูกหักล้างจนหมด (หรือกลายเป็นจ่ายแพงกว่าเดิม) จากต้นทุนพลังงานและทรัพยากรอื่นๆ ที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในกระบวนการปรับปรุงวัตถุดิบนั้นให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด และยิ่งไปกว่านั้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจก่อให้เกิดมลพิษหรือของเสียเพิ่มเติมขึ้นมาอีกด้วย เทคนิคที่เป็นทางการ เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost Benefit Analysis) สามารถช่วยระบุและคำนวณต้นทุนที่แท้จริงของทางเลือกต่างๆ ได้รับทราบและยึดปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัดครับ

10.3: การเฝ้าติดตามผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง (Monitoring the Effects of Change)

เมื่อมีการนำการเปลี่ยนแปลงมาปฏิบัติใช้แล้ว มีมาตรการจัดการเพื่อให้มั่นใจในสิ่งต่อไปนี้แล้วหรือไม่:

10.3.1 มีบุคคลที่เหมาะสมทำหน้าที่รับผิดชอบในการเฝ้าระวังติดตาม (Monitoring) ประสิทธิภาพของการจัดเตรียมมาตรการปกป้องสิ่งแวดล้อม?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.3.2 มีการใช้เทคนิคการเฝ้าระวังติดตามที่เหมาะสม?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.3.3 มีการใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมในการประเมินประสิทธิภาพของมาตรการปกป้องสิ่งแวดล้อม?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.3.4 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์ใดๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพแล้วหรือไม่?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

10.3.5 มาตรการจัดการด้านการเฝ้าระวังติดตาม ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาที่เพียงพอแล้วหรือไม่?

[ใช่] [ไม่ใช่] [-]

หมายเหตุ:

10.3.1 บุคคลที่เหมาะสมอาจเป็น ผู้จัดการสายงาน (Line Manager) หรือในกรณีที่เป็นการใหม่ อาจเป็นผู้จัดการโครงการ (Project Manager), ผู้ประสานงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Co-ordinator), ผู้บริหารระดับสูงที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านกิจการสิ่งแวดล้อม หรือหัวหน้างาน (Supervisor)

10.3.2 ตัวอย่างเช่น การตรวจประเมินด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Audits), การเฝ้าระวังติดตามด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Monitoring), การทบทวนและการประเมินผลการดำเนินงาน (Performance Review and Evaluation)

10.3.3 การกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน (Set Criteria) มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้มั่นใจว่าการประเมินนั้นเป็นไปอย่างเป็นวัตถุประสงค์ (Objective คือมีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน) ซึ่งจะช่วยลดอคติส่วนบุคคล (Subjective Bias) ของผู้ทำการประเมินลงได้

10.3.4 ควรดำเนินการเฝ้าระวังติดตามและประเมินผลการเปลี่ยนแปลง เพื่อระบุผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนระบุและลงมือปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อขจัดผลกระทบเหล่านั้นให้หมดไป

10.3.5 จำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังติดตามอย่างต่อเนื่องในระยะยาว (Extended Monitoring) เพื่อให้มั่นใจว่าสถานะด้านสิ่งแวดล้อมที่น่าพึงพอใจหลังจากการเปลี่ยนแปลงนั้น ยังคงมีความเสถียรและคงเส้นคงวาอยู่จริงในทางปฏิบัติ